Moliére - Lakomec

Část A

Téma

- Zesměšnění povah, vlastností člověka člověka, který dává přednost peněz nad rodinou
- Dílčí motiv láska, boj o lásku
- Téma převzal od Tita Plauta z Komedie o hrnci (děj rozvine o mezilidské vztahy, partnery dětí...)
- Nadčasové, pořád platné, lidské vztahy pořád složité, lidé pořád hamižní

HI. a vedl. postavy

- Harpagon vdovec, chamtivý, bezcitný člověk, lichvář
- Syn Kleantes čistá duše, bojuje o lásku s Marianou, kterou miluje i jeho otec
- Dcera Eliška milenka Valéra, usiluje o lásku, nechce se provdat za muže, kterého otec vybere
- Valér milenec Elišky, sluha Harpagona, podlézá mu, aby se mohl s Eliškou vzít
- Mariana milenka Kleanta, zamilovala se do něj kvůli jeho povaze a ne penězům
- Anselm šlechtic, má si Elišku proti její vůli vzít, rozluští záhadu a zakončí pozitivně děj

Časoprostor

- rok 1670
- Paříž. Francie

Děj

- Harpagonův dům funguje podle Harpagonova lakomství, je sice bohatý, ale omezuje své děti, vykořisťuje služebnictvo, má hrůzu z dávání věna
- má 60, rád by se oženil, chce si vzít mladou dívku Marianu, dozví se, že jí miluje i
   Kleantes, ale má pro něj vybranou bohatou, starší šlechtičnu
- Valér se snaží lichotit, podlézat Harpagonovi, souhlasit s ním v mnoha věcech
- Frozina, dohazovačka, má zprostředkovat sňatek s Marianou, když se dozví, že nedostane od Harpagona zaplaceno, pomůže Marianě s
- Harpagon ztrácí truhličku s 30 000, pozívá policii, komisaře, je rozzuřený, vyslýchá
  celou rodinu, služebnictvo, víme, že ji našel sluha Štika v průběhu hádky Harpagona a
  Kleanta, Kleantes si má půjčit peníze od lichváře, Kleantes zjišťuje, že jeho otec je
  lichvář a Harpagon, že jeho sen si chce půjčit

- Chtějí Harpagona s 30 000 vydírat o sňatek mezi Kleantem a Marianou
- Na večeři, kde Harpagon má poznat svou nevěstu, se ukáže, že Anselm je otec Valéra a Mariany
- Anselm slíbí zaplacení obou sňatků a Kleant vrátí Harpagonovi peníze
- Končí to tím, že je Harpagon sám s jeho penězi, šťasný, protože za sňatky nemusel dát ani haléř

Kompoziční výstavba

- Lit. druh drama
- Lit. žánr komedie
- Lit. forma výrazová drama
- Lit. forma z pohledu vypravěče er forma

Kompozice

- Komedie o 5 dějstvích
- Kompozice chronologická
- Moliére dodržuje jednotu místa, času a děje
- Živé dialogy, hovorový jazyk, slova z různých společenských vrstev (šlechtici, sluhové), slova citově zabarvená
- ironie, satira, kritika povahových vlastností

Část B - kontext autorovy tvorby

Moliére

- Doba autora 17. století
- Francie
- Klasicismus
- Je znám pod pseudonymem (Moliére), aby nedělal rodině ostudu, byl herec, komediant
- Brzy se proslavil, píše pouze komedie, zesměšňuje církev, společnost, vlastnosti lidí, atd.
- Dostával se do sporu s královským dvorem a církví
- Ludvík XIV. má pro Moliéra pochopení, má se dobře
- Král byl kmotrem jednoho z Moliérových synů, chodí na jeho hry

Další známá díla

- Tartuffe
- Zdravý nemocný (na konci vystoupení hry doopravdy Moliére umírá)

Doba vzniku díla

 Klasicismus, Francie - 17. století - 2 styly (vysoký a nízký), Moliére patří mezi nízký (společně s komediemi, bajkami...), v této době postaveno Versaille

Další autoři

- Francie
  - Pierre Corneille Cid
  - Jean Racine Faidra